

Szegedi Nap, 2023. október 13.

Szerk.: Szilágyi Szabolcs, fotók: Frank Yvette

A Nobel-díjas Karikó Katalin is részt vett a Szegedi Biológiai Kutatóközpont jubileumi ünnepségén

Magyar sorskérdés, hogy az ideáinkat vigyük el a publikációkon túl szabadalmakig, termékekig – jelentette ki a kulturális és innovációs miniszter pénteken Szegeden.

Csák János, a Szegedi Biológiai Kutatóközpont (SZBK) felavatásának 50. évfordulója alkalmából – az egykor az intézményben dolgozó Karikó Katalin részvételével – megrendezett konferencián azt mondta, a kormány feladata odaállni azok mögé, akiknek vannak ideái és vannak elképzelései arról is, hogy ezek miként hasznosulhatnak az emberiség javára.

A magyar kormány az elmúlt években százmilliárdokat szánt ezekre a célokra a Magyar Kutatási Hálózat, a nemzeti laboratóriumok támogatása, a kutatóintézetek, a jövő nemzedékek képzését végző egyetemek finanszírozása formájában – tudatta a politikus.

A miniszter hangsúlyozta, a támogató politika a jövőben is folytatódik. A többi közt ezért hívta életre a kormány a három fókuszterületre – a digitalizációra, valamint a zöld átállással és az egészséggel kapcsolatos kutatásokra – fókuszáló Neumann János Programot.

A Neumann-program meghirdetésével a kormány új követelményrendszert is megfogalmazott: arra kívánja ösztönözni az ideák gazdáit, hogy működjenek együtt a vállalati szférával. Ahol ezek az együttműködések létrejönnek, ott az állam anyagi forrásokat biztosít és kész magánforrásokat is mobilizál – közölte Csák János. Hangsúlyozta: ehhez azonban látni kell a hatást mind tudományosan, gazdaságilag, mind társadalmilag.

A miniszter bejelentette, hogy a kutatási források hatékony elosztásának érdekében létrejött a Magyar Kutatási Kiválósági Tanács. A héttagú testület tagja lesz Aczél Petra társadalomtudós, Greiner István, a Richter Nyrt. kutatási és fejlesztési igazgatója, Kondorosi Éva növénybiológus, Krausz Ferenc Nobel-díjas fizikus, Perczel András biokémikus, Röst Gergely matematikus, valamint a műszaki tudományok területén dolgozó Stépán Gábor.

Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke felidézte, az ötven éve – az akadémia intézményeként – alapított SZBK újat hoz a magyar tudományos közéletbe műszerellátottsága és az ott dolgozó kutató kritikus tömeget meghaladó száma miatt. Az központ kutatói közössége azóta folyamatosan bizonyította képes nemzetközi élvonalba tartozó biológiai kutatási témák sikeres művelésére.

Az akadémikus hangsúlyozta, az hogy egy országban nemzetközi szinten versenyképes felfedező kutatás folyik egyúttal azt is jelenti, hogy működnek olyan műhelyek, melyek a legváltozatosabb tudományterületeken biztosítják helyünket a világ élvonalában. Ez a felsőoktatás, az alkalmazott kutatás, az innováció számára is nélkülözhetetlen. Ha ezek a műhelyek leépülnek, az alapkutatás eltűnik, a magasan képzett oktatók, kutatók hiányát azonnal megérzi az oktatás és az innováció is.

Az MTA elnöke úgy fogalmazott, az SZBK megalkuvás nélküli törekvése a kiválóságra, valamint a stratégiai partnerekkel – a Szegedi Tudományegyetemmel, az ELI ALPS lézeres kutatóközponttal, a Magyar Molekuláris Medicina Kiválósági Központtal – való együttműködés eredményeképpen minden remény meg van rá, Szeged már a közeljövőben Közép-Kelet-Európa meghatározó tudományos központjává váljon.

Freund Tamás kitért arra is, a két új Nobel-díjas és az SZBK ötvenedik születésnapja feletti öröm sem feledtetheti, hogy a döntéshozóknak és a tudományszervezőknek is egyaránt tenniük kell azért, hogy a tehetséges fiatalok itthon találják meg azt a vonzó kutatási közeget, amely Magyarországon tartja őket.